KATKI

Devrimci Sosyal Demokrat

- Neden "Devrimci Sosyal demokrat,, çizgi!
- D. S. D. Çizginin savunması
- T. S. İ. P'ne Karşı....

Yıl 4. Sayı 9. Aralık 1974 Fiatı 5 Lira

NEDEN
"Devrimci Sosyal Demokrat,, ÇİZGİ

Bugün Türkiye'deki Sosyalist Hareket, tekrar legal alana çıkmak durumunda... Bu durumun kabulü, önümüze -aktüel olarak- Sosyalist Hareketin legal alandaki en tutarlı çizgisinin saptanması sorununu getirmektedir.

Marxistler için legal mücadele -doktrinin ihtilâlci içeriğini muhafaza etmekle beraber- hâkim sınıflara olan **uzlaşmaz çelişkilerin yüksek sesle tekrarlanarak, onlara «gözdağı» verilmesi** demek değildir. Bu anlayış bir «çocukluk hastalığı»nın veya bir ajan provokatör doktrininin eseridir. Sosyalist Hareket, kapitalistlerin doktrinlerindeki faşist içeriği saklı tutarak (mahfuz tutarak), kesin hesaplaşmayı ertelemek durumunda kaldığı dönemlerde, ihtilâlci içeriğini saklı tutarak legal mücadeleyi kabul eder. Burada bir yutturmaca aslâ mevcut değildir ve sosyalistler, karşıdakiler faşist içeriklerini ortaya koymadıkça (yani kanunları çiğnemeye başlamadıkça), kanunlar çerçevesi içinden kıl payı kadar ayrılmadan mücadeleyi sürdürebilirler. Çünki yine genel bir kural olarak, **sosyalistler için legal mücadele, herşeyden önce hakim sınıfların en ilerici kesiminin temsilcileri ile bir taktik işbirliğine varmak demektir.** Bu genel kurala, bazı «kuyrukçular» filân gibi tarihî sapıklıkları çağırışım yaptırıyor düşüncesiyle karşı çıkılamaz; çünki gerçek sosyalistler, pek doğaldır ki bu işbirliği ile beraber aynı zamanda, kapitalistlerin âni bir faşist saldırısına (oyun bozanlığına) karşı, nasıl süratle illegalle kayan bir hareket koyacaklarını da tespit ederler. Kapitalizm, kendi iç çelişkileri ile çözülür, parçalanır. İşte bu «çökme», «çözülme» dönemlerinde faşizm, onlar için kaçınılmazdır; nasıl ki ölümü yaklaşan bir canavarın, can havli ile yaptığı saldırılar varsa... Sosyalizmin «ihtilâlcilik» vasfının gereği bundandır; yoksa ihtilâlci sosyalistcilik saldırganlık demek değildir; bilâkis sosyalist demek, barışçı, savunmacı demektir... Sosyalistler için legal mücadele, genel olarak, hakim sınıfların vaadleri ile yaptıkları arasındaki fark-

ları, ezilen sınıflara açıkça göstererek kısa zamanda bilinçlenmelerini sağlamaktır. Bunun için sosyalistler legal alana çıkarak, hakim sınıfların vaad ve nurlu hedefleri (!) doğrultusunda, onların ilerici kesimleri ile işbirliğine girerler. Ve bu şekilde burjuvazinin, başta ortak saptanmış doğrultudan nasıl ayrıldığını, kitleler çok daha açık olarak izler; ve bir gün yüzseksen derecelik dönüşünü tamamlayan kapitalizm, faşizm canavarı şeklinde karşıya dikildiği zaman, sosyalistleri artık bir avuç küçük burjuva idealisti olarak kıstıramaz.

Bugün Türkiye'de, çeşitli sınıf ve tabakalardan geniş bir kitlenin desteğini kazanmış bir CHP var. Yeni yöneticileri, Parti'nin politik çizgisini «Ortanın Solu» veya «Demokratik Sol» gibi sıfatlarla tanımlamaya çalışıyorlar; nasyonalist olduklarını ısrarla belirterek, enternasyonal terminoloji bile kullanmaktan dikkatle kaçınıyorlar; ve parlamentarizmi, vazgeçilmez yöntem, hattâ partilerinin hikmet-i vücudu olarak görüyorlar... Batı dünyasında Sosyal Demokrat olarak nitelenen bu Partinin politik çizgisini biz, küçük burjuvadan gövdesiyle, nasyonalist ve parlamentarist tavrıyla rahatça Sağ Sosyal Demokrat veya Oportünist Sosyal Demokrat olarak saptayabiliriz. Yoksa, yalnız elli sene evvel takılmış ismine bakıpta hâlâ, ütopik bir «sınıflarüstü» anlayışının popülist partisi yargısına varmak yanlıştır. Artık programına «Demokratik Sol» filân gibi tanımlar girmiş olan bugünkü CHP'nin tavrı Oportünist Sosyal Demokrat'ların tipik «sınıfları uzlaştırma, barıştırma» tavrıdır.

İşte bu CHP, bugünkü Türkiye'de hakim sınıfların en güçlü, gerçeğe en yakın ilerici bir alternatifini teşkil etmektedir... Ve sosyalistler ancak bu Parti'yi kerteriz (yön tâyin mevkii) alarak, şartların elverdiği kadar solunda bir legal mücadele çizgisi saptamalıdırlar. CHP'nin solunda saptanacak bu çizgi, en genel ifadelerle şöyle açıklanabilir: CHP'nin politik çizgisinin antitezi olmak ve fakat bu eleştiri tavrını, açık ve somut bir dialog başlatabilmek imkânını ortadan kaldıracak seviyede uzlaşmaz takınmamak...

Genel Başkanları Bülent Ecevit'in birçok demeç ve ifadelerinden açıkça anlaşıldığına göre CHP, ilke olarak Türkiye'ye Batıdaki burjuva demokrasileri gibi bir rejim getirmek istiyor. Yani Türkiye'yi bir «Burjuva Demokratik Aşama»ya çıkarmak, oturtmak istiyor.

Bu durumda, sosyalistler için legal mücadele çizgisi olarak katiyyen «Millî Demokratik Devrim» seçilemez Çünkü, Burjuva Demokratik Devrim'ler çağının kapandığını, Burjuva Demokratik Aşama diye bir sürecin, Türkiye gibi bir memlekette, artık imkânsız olduğunu öne süren bir sol görüşün, Hâkim Sınıf'ın en ilerici kesiminin temel ilkeleriyle bile çe-

liştiği açıktır. Fakat buna rağmen, «Emekçi» dergisinin yaptığı gibi -taktik işbirliği icâbı- dialog kuruyorum (!) diye, CHP'ye aşağıdaki ifadelerle, temel ilkelerini MDD lehine terketmeleri için tehdîde kaçan nasihat ve telkinlerde bulunmak ise, en aşağıdan hafifliktir; komikliktir... (Emekçi, sayı: I, S. 29) «Ecevit hükûmeti bu demokratik güçlere dayanarak işbirlikçi sermayenin egemenliğine son vermekle yükümlüdür... Bu başarılmazsa geriye dönüş kaçınılmazdır.»...

MDD gibi tezler, ancak geri kalmış ülkelerde, dışarıdan destekli bir anti-emperyalist sıcak (silâhlı) savaş için önerilmiş ve hiçbir zaman bu savaşların öncesinde, legal mücadele taktiği olarak kullanılmamışlardır. Çünkü bu çizginin mücadele ereği, tarihen geri kalmış o ülkede, her türlü emperyalist işbirlikçilerini (monarklar da dahil) tasfiye ederek küçük burjuvadan itibâren her halk sınıfını (işçi, köylü) temsil eden partilerden oluşan bir Halk Meclisi, dolayısıyle bir Halk Cumhuriyeti kurmaktır.

Bu şekilde ana hatları ile, açıkça gösterdiğimiz gibi, hakim sınıfların en ilerici kanadının temel görüşleriyle bile uzlaştırılmasına imkân bulunmayan bir MDD çizgisinin legal alanda boygöstermesine asla imkân yoktur ve imkân verilmemelidir... Çünkü sosyalist hareketin tarihteki her ayrı tezi, çizgisi üzerine ayrı ayrı bilim doktorası yapmış ajanlar yetiştiren emperyalizm, oyunlarını artık çok ince hesaplar üzerine kurabilmektedir.. Ve unutmayalım ki 12 Mart'tan önce de, MDD çizgisi bazılarının iddia ettiği gibi «zorlaya zorlaya legal alana kendisini kabul ettirmiş (!)» değildi; hakim sınıfın bazı mâceracı darbelerinin koltuğu altında kullanılmıştı. Bunun en açık delili MDD çizgisinin, legal mücadele çizgisi olabileceğinin baş savunucularından birinin (belki de mûcidi) «Hareketin Özeleştirisi» diye illegal neşrettiği itiraflarıdır. Hakim sınıfın birtakım maceracıları tarafından kullanıldığını itiraf eden, verilen direktifleri tutmadılar, gösterilen yoldan yürümediler diye, legal MDD çizgisinde, taktik işbirliği yaptığını sandığı o maceracılara acı acı sitem eden şu satırlar ibret vericidir: «Bu radikal grup hiçbir zaman, sen sensin, ben de ben anlayışı içinde proleter devrimci hareketin varlığını kabul edip, bilimsel sosyalizmi eylem kılavuzu bilen akıma karşı tutumunu açıkça ifade ederek, onunla devrimci güçbirliğine yanaşmadı.»... Ama hemen aşağıdaki, üç-beş hakim sınıf maceracısına, -yoldaşçasına yaptıkları hataları sıralayıp- gelecekte daha akıllı davranılabileceğine işaretle, karşı devrime yolaçmada onların da mesûl olduklarını (!) îma eden şu satırlar da, aynı kişinin ibret almadığının delilidir: «Kendi gençlik kadrolarını örgütlendireceklerine, proletar devrimci eğilimindeki öğrenci gençlik saflarında adam kazanmaya çalıştılar. Oysa kendi solundan adam ayartmakla bir radikal militan kadro oluşturulamayacağı açıktı. Böyle girişimler ancak devrimci

saflarda dayanışmayı baltalar ve bundan ancak karşı devrim yararlanır.»... Bu broşüre ilişkin olarak ayrıca şunu da ilâve edelim ki, proletar devrimcileri nâmına, hem de illegal alanda konuşan birinin, provoke edilmiş (yenilgiye uğratılmış) bir hareket için üst sınıfların devrimci, ilerici veya maceracılarını sorumlu tutarak onları itham etmesi, hele onlara sitem etmesi, tarihte görülmüş garabetlerden değildir. Gerçek proleter devrimcileri, girdiği hareketlerde öncüdür, hareketin bütün sorumluluğunu kendileri yüklenirler; onun için, özeleştirilerinde, diğer sınıfların parti veya gruplarıyla yaptıkları taktik işbirliği konularındaki hatalarda, yalnız kendilerini suçlarlar; kaldı ki, başka sınıfların temsilcilerine «sitem» diye bir eleştiri türü yoktur Marksist literatürde...

Yukarıda adı geçen illegal broşürün ve yeni çıkan «Emekçi» dergisinin ifadelerinden anladığımıze göre, MDD çizgisini legal alana çekip ortalığı karıştırmak için bazı tertipler hazırlanmaktadır... MDD taktiği ve «halk kurtuluş savaşları» yöntemi, ciddî ve evrensel geçerliliği olan fakat topyekün (evrensel) bir anti-emperyalist sıcak savaşın sözkonusu olmadığı dönemlerde, dünya politikasının yürürlükteki anlaşmalarına (co-existance, detent gibi) ve kararlarına sıkı sıkıya bağlı bir tezdir. Bu tezin legal alanda ortaya atılması, o ülke için, ya sıcak savaşın başladığı veya başlaması gerektiği anlarda olur ki, bu durumda Deniz Gezmiş'ler, Mahir Çayan'lar gibi öncü gruplar çıkar ve kitlelerle bütünleşirler; yahut ince hesaplanmış, büyük bir provokasyon anlamına gelir.

Halbuki Ecevit ve gerçek Kemalistler (gerçek Atatürk'çüler), bugünkü Türkiye'nin bir bütün olarak geri kalmışlıktan kurtuluşu yolunun, anti-emperyalist bir silâhlı savaştan geçeceğine ihtimal vermiyorlar. Onlar, hernekadar Batı'da ekonomik kriz de olsa, evrensel ideooljik bir hesaplaşmayı bugün için mümkün görmüyorlar. Çünkü onlar da bilirler ki, sosyalist ülkeler ve bunların maestrosu Sovyetler Birliği, emperyalizmi mümkün olduğu kadar iç çelişkileri ile yıpratmak ve bu süreç içinde halkların, düşmanı daha iyi tanıyıp bilinçlenmesini sağlamak için, esas savaşı kabul etmeden evvel (yani emperyalizmin saldırganlığı, kesin bir savaşı göze alabilecek dereceye gelmeden önce), bir taktik «geri çekilirken yıpratma» politikası uygularlar. Bu arada, esasa ve tüme zarar vermeyecek, mümkün olan her türlü tavizi verirler. Bu devre, bütün kapitalist ülkelerdeki sosyalist hareketler için de, hakim sınıflara birtakım tavizler verildiği, anti-emperyalist mücadelenin, müessir bir anti-kapitalist mücadelenin içeriği olarak yürütüldüğü devredir. En kısa ve açık bir anlatımla, sosyalistler açısından, «emperyalizmin, bu aşama için, varlığını kabul etme» ve «aradaki uzlaşmaz çelişkinin nihâi çözümünü, son hesap-

laşmayı ertelemek» anlamına gelen «co-existance» ve «detent» anlaşmaları, bugünkü bütün yersel hareketlerin pratik yönünü de işaret etmektedir... Bir ülkedeki sınıflar arası mücadele şekli veya çizgisi, evrensel mücadele doğrultusu ile uyumlu veya paralel olmazsa, emperyalizm bu ülkede, rahatça «böl ve yönet» politikasını tezgâhlayabilir; ve hattâ bu operasyonunu «bir mazlum halkın kurtuluş savaşı (!)» diye sunarak, sosyalist ülkeleri de angaje edebilir... Yani kaçınılmaz olan sınıflararası mücadele, geri kalmış bir ülkede, halkların, sınıfların, dolayısiyle bu çıkarların sözcüsü olan liderlerin de yeterli bilince sahip olmaması yüzünden çok defa evrensel ideolojik mücadele ile uyum gösteremez. Bu gibi yer ve durumlarda, hareketleri tezgâhlayıp -hem sağ, hem de sol cephede- başı çekenler, büyük bir ihtimalle emperyalizmin adamıdırlar*. Emperyalizm, işi pişirip fiilen duruma hakim olduktan sonra, meseleyi dünya politikası masasına getirir ve sosyalist ülkeler de genel taktikle uyum göstermeyen, böyle bir lokal problemin çözümünde, -bazı tâvizler koparsalar bile- emperyalizmin emr-i vâki'sine oldu bittisine angaje olmak durumuna düşerler; çünkü hiçbir zaman, böyle bir lokal problem için, total taktiği bozamazlar, değiştiremezler.

Ecevit ve gerçek Kemalistler, şunu da iyice görüyorlar ki: Batı'ya yaklaşma, Batı ile işbirliği, Batı ile ittifak derken Batı'dan yalnız hakim sınıflarının, sağ kanadının, faşist çevrelerin fikirleri, görüşleri öneri ve tavsiyeleri yansımaktadır. Bu durum açıkça, ülkemizde, Batı'nın hakim sınıflarına (emperyalistlere) yaslanmış bir zümrenin (işbirlikçiler) borusunun öttüğü anlamındadır. Buna karşı, evrensel ideolojik mücadele doğrultusunda, evrensel anlaşmalara uygun olarak, legal alanda taktik mücadele yapan sol cephenin fikirlerinin yansımasına ve legal alanda tatbikat imkânı bulmasına olanak tanınmamaktadır. Fakat bu arada, kapitalist ilişkilerin gittikçe arttığı Batı'dan ve bilhassa Avrupa'dan, bazı «temiz aile çocukları (!)» ve maceracılar yolu ile, Türkiye için ayrıcalıklı «gizli (!) sosyalist mücadele yöntemleri» sokulmaktadır. Bu durum, işbirlikçilerle, birtakım maceracıların arasında, «vatanı bölüşmek» yönünde, kendiliğinden bir anlaşma haline gelmektedir... **Halbuki gerçek Kemalist'ler, «Batılılaşma»yı, işbirlikçiler gibi «direkt olarak, organik olarak emperyalizm bağlanmak» şeklinde değil, «Batı kapitalizmi ile ilişki kurarken, evrensel ideolojik mücadele doğrultusuna paralel olan bir sınıflararası mücadele kanalını da açık tutmak» şeklinde anlıyorlar. Çünkü ancak bu şekilde memleket, («yurt bütünlüğü», «halkların bütünlüğü» gibi temel Kemalist prensiplere sâdık kalarak) dünyanın dialektik gelişme sürecine oturtulacak veya en azından, birtakım peşin yargılı, doğ-**

matik düşünceler ve fikr-i sâbitlerle, memleketin geleceğine ipotek konulması önlenecektir.

Ecevit çizgisi kerteriz alındığında, bugün Türkiye'de de legal olarak uygulanabilecek evrensel mücadele çizgisi nedir?..

Sosyalist ve Komünist Partiler'in, ortak evrensel kararlarına uygun olarak... Başta büyük sanayi birimleri olmak üzere, bütün üretim birimlerinde (yani Kompleks'ler, Kombina'lardan başlayarak), işçilerin yönetime katılması... Üretim Birimlerindeki İşçi Konseyleri... Kapitalist ekonomilerde, kapitalist üretimin, işçilerce kontrolu ve yönlendirilmesi... Emperyalizme, halkların, ulusların varlığını hatırlatma süreci... Uluslararası finans kapitale, dünyanın düz olmadığını ispatlama süreci... Ve işçilerde, çalışanlarda sınıf bilincinin süratle oluşması, «iktidara ortak olma» ve «iktidar olma» seviyelerine ulaşması süreci...

Yani emperyalizmin etki alanı içindeki ülkelerde, anti-emperyalist mücadelenin, -«co-existance» ve «detent» anlaşmalarına paralel olarak,- uluslararası finans kapitale karşı etkili bir anti-kapitalist mücadelenin içeriğinde yürütülmesi...

Ayrıca kırsal alandaki, tarım alanındaki sömürüye, verimsizliğe, karşı, merkezî bir planla tespit edilecek, tarım üretim birimlerinde yönetime katılma; tarım emekçilerinin konseyleri... Sosyalist ülkelerdeki uygulamalarda bile, büyük güçlükleri görülmüş, «kamulaştırma», «ufak üniteler halinde dağıtma» ve sonra da «kooperatifler» hâlinde birleştirme gibi uzun süreçlerden geçmesi gereken, demode «toprak reforomu» reçetelerinin tarihe havalesini fiilen gerçekleştirecek, ağalık tipi üretimi tek bir süreçte tasfiye edecek, tarım işçilerinin işyeri konseyleri...

İşte ancak bu şekildeki müesseselerin ortaya çıkması ile, yani emekçi sınıfların -iradelerini ortaya çıkaracak yegâne altyapı olan yersel meclislerine kavuşmasiyle, gerçek «burjuva demokratik aşama»ya varılmış olacaktır. Bu meclisler (kurullar) yolu ile, bütün partiler gerçekten, alt sınıflarla ilişki kurabilir ve onların gerçek eğilimlerini hesaba katan somut programlar hazırlayıp, üç-beş provokatörün oyuncağı olmaktan kurtulurlar.

Devrimci Sosyal Demokrat'lar, İşyeri Konseyleri müesseseleri kuruluşunu asgarî program olarak alırlar.

Bu program, bütün kapitalist dünyaya yayılmış, evrensel boyutlarda, emekçi sınıfların kitle bilincinin tezahürü olan ve fiilen «sendika» müessesesini aşmış bulunan, işyerlerindeki «işgal-boykot» kitle hareketlerine dayanır ve bu hareketlerin ifadesidir. Bu sebepten, Devrimci Sosyal Demokrat akım, Oportünist Sosyal Demokratlar gibi, kendini yalnız

mevcut düzenin parlamenter ve sendikal mücadele kanallarına hapsedemez. Yani emekçi kitlelerin bu eğiliminin (atılımının), parlamenter yoldan ereğine ulaşmasını engellemeye yönelik bri faşizan örgütlenmeye (meselâ bir darbe hazırlığı) karşı, bu hareketleri organize eder ve âni bir saldırı halinde, işyeri konseylerinin fiilen gerçekleştirilmesine olanak hazırlar.

Devrimci Sosyal Demokrat akım, bütün Marksist Statejiyi uygulama iddiasında olmadığı (veya bütün geleceği ipoteği altına almadığı) için, Türkiye gibi geri kalmış ve bir «Gomonist Umacısı» hayalinin, bir takım faşizan kanunların himayesinde, kitlelere şantaj vasıtası olarak kullanıldığı ülkelerde, her türlü kargaşanın önlenmesine yardımcı olur.

Sosyalizmin bugün Türkiye'deki legal mücadelesi, Devrimci Sosyal Demokrat çizgi üzerinde olmalıdır.

«Burjuva Demokratik Aşama» için, «Devrimci Sosyal Demokrat» çizgide legal mücadele!..

★ Çünkü emperyalistler, «yeraltı politikası»nda ve «bulanık sular»da daima daha güçlüdür. Sırf ajitasyonla «eylem koymak» veya bir «hareket başlatmak», yani meselâ, yalnız «kitlelere güvenmek» gibi soyut bir prensibe dayanan cafcaflı sloganlarla adam toparlamak, hattâ «gizli örgüt (!)» kurmak, onlar için «omlet yapmak» kadar kolaydır; bilhassa bir küçük burjuvalar ülkesinde... Halbuki sosyalistlerin gücü gerçek (sınıfsal) kitle hareketlerinden gelir. Bu hareketler, ekonomik kökenlidir, kendiliğinden başlar, yayılma ve süreklilik gösterir. Sosyalistlerin pratik rolü: Birtakım provokasyon hareketlerinin arasında, sınıfsal kitle hareketlerini zamanında teşhis etmek, bu hareketler için hedef tesbit etmek ve hareketleri, bu hedefe kısa zamanda varması yolunda organize etmektir.

Katkı Dergisinin İlk Sekiz Sayısı Hakkında Açılmış Olan Dava ve Soruşturmalara Karşı Yapılmış Savunmaların Bir Kısmı

«KATKI» nın birinci sayısındaki «Başlarken II» adlı yazı hakkında TCK'nın 155, 311, 312, 72'inci maddelerini ihlâl suçu iddiasıyla, açılan davanın (1970/313), 19/I/1972 tarihindeki duruşmasında yapılan savunma:

İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi Başkanlığına

1970 Eylülünde yayınlanan yazıda, kurulu düzenin yıpranması ve çıkmaza girmesi dolayısıyle, bir askerî müdahalenin olacağı varsayılmıştır; -bir arzu mevzubahis değildir-. Hatta bunun, mevcut yönetici kadronun dışındaki teknik adamlarla beraber bir reformcu müdahale olacağı söylenmiştir (s. 6)... ve öyle olmuştur...... bu bir kehanet değildir... bizim memleketimize göre olmayan bu rejim, bünyesi itibariyle böyle müdahaleleri gerektirmektedir ve gerektirecektir. Ancak bu kısır döngüden kurtulmak için yazıda, kafaları içinde sistemler tasarlayan teknik bürokrat adamların gerçek reformu yapamayacaklarının ve devrimci atılımın (gerçek reformun) kitlelerin inisyatifi ile gerçekleşebileceğinin anlaşılması gereği öne sürülmüştür. Bu düşünce ile yazı, reformlar için müdahaleyi yapacak olanların karşısına -işçi, köylü ve orta tabakaların genç, dinamik, devrimci elemanları olarak- bir kadro ve bir program ile çıkmayı önermekte, reformcu olmayan gerici bir baskı müdahalesi için de -zaten mevcut olan- direniş şeklini (boykot) genelliyerek işaret etmektedir.

Önerilen program taslağı ise, kitlelerin o zamana kadar kendiliğinden ortaya koydukları eylemin (işyerini işgal etme eylemi) formüle edilip fikren müesseseleştirilmesinden başka bir şey değildir; dolayısıyle, bir dilek veya kitlelere bir ajitasyon gayesi söz konusu olamaz. Burada temenni veya bir çağrı, ancak aydınların bu tezde birleşmesine matuf sayılabilir.

Yazıda, işçi-köylü konseyleri adı ile önerilen müessese, «...tez, işçi-köylü konseylerinin, klâsik sendika haline getirilmemesi ve devamlı değişen temsilciler halinde İŞ YERİ KONTROLÜNÜ iş verenle aynı yetki ile yapması olabilir.» şeklinde açıkça ifade edildiği gibi, işçi ve köylünün İŞ YERİ KONSEYLERİDİR. İş yeri konseyleri, işçi hareketinin Avrupa çapında ortaya çıkardığı yeni sosyal demokrat programlara girerek batıdaki işçi partileri tarafından benimsenen demokratik müesseselerdir.

İşçi hareketi, köklü (gerçek) müesseselere (sendikalara) sahip olduğu batıda bile artık klâsik menfezlerinden (sendikal faaliyetlerinden) taşmaktadır; ve bu şekilde, sendikaların tutuculuğunu ortaya koyan daha demokratik ve reformcu yeni müessese biçimleri çizmektedir. Bu şekilde işçi hareketi, orta sanayileşmiş ve hızla sanayileşme durumunda olan ülkelerde-sınıf iradesini gerçekten gösterebileceği yeni müesseseler (alt yapı müesseseleri) ile- toplumları, azâmi 'burjuva demokratik' merhaleye doğru itelemektedir.

Batı parlamenterizmi işçi hareketinin bu ileri atılımlarını -kendi iktidarını azaltmaya amaçlamasına rağmen- hazmedebilecek seviyede olabilir. Ama bizde klâsik burjuva reformlarını bile yapmamakta direnerek (memleketi bir uçurumun kenarına getiren) parlamentoya mevcut partiler -hatta bir işçi partisi- ile böyle bir öneri ulaştırmak imkânı yoktur. O halde bizde işçi hareketi, tekliflerini, ancak ve yalnız muhtemel reformcu müdahalecilere sunmak ve reformcu hamlenin geriye kaymasını önlemek için müeyyide getirmek durumundadır; yani topluma burjuva demokratik devrimini yaptırmak zorundadır... Yoksa, rejim dışı şamarlarla parlamentonun ıslahını beklemek, «muassır medeniyet seviyesi» ile -en azından- arayı kapamak gayreti demektir.

Evet bilirkişinin de dediği gibi: Darbeye karşı yapılacak «...uyarı, böyle bir amacın)işçi, köylünün iş yeri konseylerinin) gerçekleşmesini sağlıyacaktır.»

Fakat bilirkişinin bilmediği -ve çok yeni olduğundan, kanıksamış üniversite hocalarının bilemiyeceği-, emekçilerin iş yeri konseylerinin bir güçlü tez olarak batı parlamentosunda sözcü bulabildiğidir. Çünkü, kesin bir şey söylememesine rağmen, bilirkişinin, işyeri konseylerini, «kötü bir şey» zannettiği, lafın gelişinden belli olmaktadır.

Bu itibarla, raporda suç isnadının ağırlık merkezi olan, işçi ve köylünün İŞ YERİ KONSEYLERİNİN, demokrasinin gelişmesi yolunda ortaya çıkan müesseseler olduğunun tesbit edilmesi için, bir kerede dünyadan haberi olan bilirkişilere sorulmasını arz ve talep ederim.

«KATKI» nın beşinci sayısındaki «Küçük Burjuva Militanlara» başlıklı yazı hakkında, TCK'nun 312 ilk ve son maddelerini ihlâl suçu iddiasiyla açılan davanın (1971/84, 19/I/1972 tarihindeki duruşmasında yapılan savunma ve Yargıtay'a yapılan itiraz:

İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi Başkanlığına

Yazım hakkında bilirkişi heyeti ana çizgileri ile şu yargıya varmıştır: (Küçük burjuva militanların, ilk demokratik merhalede işçi sınıfının yanında olmaları öğütlenmekte... burjuvaya karşı beraberce mücadele edecekleri söylenmekte... hakim sınıfın yapacağı bir darbeye karşı, işçi- köylü konseyleri kurulması önerilerek yazı son bulmaktadır.)... (yazıda gaye, hakim sınıfın alt sınıf ile çatışmasını temin etmek...)

Hakikaten, (küçük burjuva) deyimi ile ifade ettiğimiz sanayileşme sürecindeki toplumun ara tabakaları, bu süreç içinde ortadan kalkmaya mahkûmdur. Toplum, bu süreç içinde sosyalist aşamaya bir sıçrama yapmasada, bu böyle olur; Ve bu olayın kapitalist tarz sanayileşme sürecindeki adıda (sınıfların -ara tabakalardan- arınması) dır. Küçük burjuvayı muafaza ederek-ideoloji, esnaflık ve ufak makineli üretim şeklinde koruyarak sanayileşmeye yönelmek ise, bir otomobilde fren ile gaza birden basmak gibi büyük bir çelişkinin sarsıntısını hazırlamak demektir.

Sınıfların arınmakta oluşu ile, sınıf bilinçlerinin (burjuva ve proleterya bilinci) olgunlaşması ve sınıf iradelerinin ortaya çıkması biribirine paraleldir. Bu oluşum da, sınıf iradelerinin ortaya çıkabileceği, asgari demokratik bir ortamın meydana gelmesini temin eder· Demek ki küçük burjuva tabakalarının -bilhassa genç neslinin- büyük çoğunluğunun önümüzdeki merhalelerde proleterleşmesi veya daha genel olarak, basit emek satıcısı durumuna gelmesi gereği objektif bir olgudur. O halde burada öğüt verilmemekte, bir gerçek ifade edilmekte veya hatırlatılmaktadır. İkinci cümleye göre ise, işçileşen fertlerin, sınıf bilinci icabı hakim sınıf (kapitalist burjuva) ile mücadele edeceği, -anayasanın da belirttiği gibi- sınıf mücadelesine gireceği pek tabiidir. Kapitalist yoldan kalkınma trenine geç kaldığımız için hakim sınıf, büyük dış finansman kaynaklarının tam desteğine kavuşmadıkça, klasik burjuva sınıfı müesseseleri ile sanayileşme sürecinin yükünü çekememektedir. Dolayısıyle rejim, rejim dışı müdahalelerle (olmadı baştan) kısır döngüsünde dolanmaktadır. Bununla beraber bütün ara tabakaları (esnafı filan) koruma gayretine rağmen işçi sınıfı büyümekte ve işçi hareketi klasik menfezlerinden (sendikalizmden) taşmaktadır. Bu itibarla demekki sanayileşme sürecine girmekte olan ve süratle girmesi gereken toplumumuzda, klasik burjuva

toplumu örneği müesseler hem hakim sınıfa ve hemde işçi sınıfına dar gelmektedir. Ben Marksizm mektebinin temel görüşlerini benimsemiş bir düşünür olarak yalnız işçi sınıfının (işçi, yoksul köylü veya tüm emekçi sınıfının) kitle hareketlerinin objektif tahlili neticesi çıkaracağım kitle ihtiyaçlarını (harekete menfez, çıkış yolu veya yeni bir müessese) ifadelendirmek veya formüle etmekle yükümlüyüm. Ancak işçi hareketinin oluşturacağı müesseseler veya tutacağı yol, hakim sınıfın yeni müesseselerinin veya akibetini belirliyecektir.

Bu düşünce ile yazıda işçi sınıfı için yeni bir müessese açıklanmaktadır. İşçi-köylünün işyeri konseyleri... bu, işçi hareketinin son yıllarda, klasik müesseselerinin (sendikaların) barajlarına rağmen gösterdiği «iş yerini işgâl etme» eylemlerinin formüle edilmesinden başka bir şey değildir. Bu eylemler Avrupa çapında idi ve (iş yeri konseyleri) olarak formülasyonu da batıdan işçi partilerinin **sosyal demokrat** programlarına girdi.

Proleter ihtilâli şartlarının mevcut olmadığı zaman ve mekanlarda işçi hareketi, vardığı yeni merhaleleri hakim sınıfa yeni müesseseler olarak takdim eder. Oturmuş burjuva rejimlerinde hakim sınıf, -ilerde kendi iktidarını zayıflatma gayesi güttüğü halde- müesseselerinde organlarında (meselâ parlamentosunda) bu tekliflerin sözcü bulmasına izin vermektedir. Ancak bizimki gibi toplumlarda hakim sınıfın ana müessesesi olan parlamento bile istikrarlı olmadığı için, böyle işçi sınıfı tekliflerini rejimi tashih eden müesseseye yani (reform yapmaya niyetli darbe veya müdahele) müessesesine sunmak en rasyonel yoldur.

Böylece alt yapının yeni gerekli müesseselerle tanzimi üst yapıya da gereken hakim sınıf müesseselerini kazandıracak ve toplum bugünkü şartlarda layık olduğu öz rejimine kavuşacaktır.

Evet gerçekten, olması muhtemel bir darbeye karşı işçi-köylü konseylerinin kurulmasını önerdik; ve fakat bu müesseselerinde, işçinin ve köylünün işyeri konseyleri olduğunu şöyle açıkladık: Konseyler sınıflar üstü kalmaya gayret eden bir idealist grubun (hakim sınıf sempatizanı olacağı tabiidir). Yurt bütünlüğünü korumakla görevli bir merkezî güvenlik kurulu karşısında, sınıfların... özgürce mücadeleye girecekleri kuruluşlardır. ...(İş yerlerinde, asgariden, ücreti, kârı ve vergiyi biribirine göre ayarlama görevini işverenle paylaşacak olan konseyler, emek, sermaye ve yurt severlik taraftarlarını açıkça ortaya çıkaracaklardır.)

Böyle konseyler, işçi hareketinin Avrupa'daki sosyal demokrat akımının modern programlarında hemen hemen aynen vardır. Ve sosyal demokrat akımın 1971 anayasası tarafından bile korunduğu da bizzat başbakan Nihat Erim tarafından belirtilmiştir.

Görülüyor ki, bilirkişi heyeti tarafından yazıda suç iddiasının istinad ettirildiği kilit nokta konseylerdir; ve raporda konseylerin ne olup ne olmadığı hakkında da ayrıca en ufak bir açıklama yoktur. Bundan dolayı bilirkişi heyetinin (hakim sınıf ile alt sınıf çatışmasını temin etmek) iddiasındaki (çatışma) deyimi ile demokratik bir mücadelemi yoksa silâhlı bir hareket gibi (yok etme, ortadan kaldırma) operasyonumu kastedildiği anlaşılamamaktadır.

Bu itibarla -derginin diğer sayılarında bir çok şekilde açıkladığımız- işçi-köylü **işyeri konseylerinin** demokratik müesseseler olup olmadığının ve dünyadaki -tartışılan veya tatbik edilen- örneklerinin araştırılıp belirtilmesi için tekrar bilirkişi heyetine başvurulmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

22/3/1972

Yargıtay Ceza Dairesi Başkanlığına,

İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesinin, hakkında açılmış bulunan 71/84 numaralı amme davası için varmış olduğu 72/13 numaralı hükmüne esastan itiraz ediyorum.

Mahkeme, yazılı olarak verdiğim müdafaamı anlamamış, dava konusu olan yazımın özünün anlaşılması için yaptığım bilirkişi isteğimi de reddetmiş ve hattâ müdafaamın «tevilli ikrar» olarak görebilmiştir.

«Küçük burjuva militanlara» isimli yazımın, isminden de anlaşılacağı gibi, şekil (biçim) olarak bir hitaptürü olduğu aşikârdır; dolayısıyle yazıda bir telkin veya heyecanlı bir ikaz söz konusudur. Ancak bu heyecanlı ikazın, 12 Mart'a yaklaşırken -kitlelerin demokratik hareketlerinden gittikçe tecrit edilerek- gökyüzünü fethe çıkan anarşik eyilimli gençlik gruplarına yönelik olduğu da apaçıktır.

Zaten «Küçük burjuva militan» deyimi ile, ufacık dükkânını büyük bir işletme gibi, ülke ekonomisinin vazgeçilmez bir müessesesi sanan esnaf dar kafalılığının, üç beş kişilik grubunun vardığı fikir birliğini evrensel bir ideilojik hedef sanan toy kafalara yakıştırılması ile ortaya çıkmıştır; yani hicivli bir deyimdir.

Demek ki yazımın subjektif ifadesi (veya telkin veçhesi), bu, yolunu şaşıran gençlik gruplarını hedef almıştır; yani bu grupların subjektifliğine bir tepkidir... O halde, bu gruplar cemiyetin bir sınıfı olmadığı için «sınıfların kin ve adavete tahriki» suçu işlendi hükmüne varılamaz. Kaldı ki 12 Mart'tan sonraki trajedinin kurbanlarının da bulunduğu bu gençlik gruplarının ikaz edilmesi -önerilen diğer hedef suç olmadıkça- tahrik bile sayılamaz; bilâkis tahriklerin önlenmesi sayılır.

Yazımın objektif yanına yani özüne gelince: Toplum gidişatının objektif tahlili neticesi olarak, yazıda bir hedef (işyeri konseyleri) gösterilmiş, birde bu hedefe ulaşmak için, muhtemel geçiş yolu işaret edilmiştir. Bu geçiş yolu olan, «Reform yapmaya niyetli darbe veya müdahale» 12 Mart'ta gelmiş, fakat, emekçi kitlelerinin ihtiyaçlarının yüksek bir basınçla kendini göstermeye başlaması üzerine gelmek zorunda kalan bu müdahaleye, kitlelerin muhtaç ve layık oldukları ekonomik ve sosyal hedef anlatılamamıştır... Dergimizin bir çok sayılarında muhtelif şekillerde, devamlı anlattığımız ve toplu basın mahkemesine verdiğim yazılı müdafaamda iyice açıkladığım mezkûr hedef, başta sanayi ve tarım işçileri olmak üzere bütün emekçileri kapsıyacak İŞYERİ KONSEYLERİ müessesesedir.

Sanayileşme sürecine giren ve kalkınmakta olan toplumlarda, işçi sınıfı muhtaç olduğu ekonomik seviyeye, layık olduğu sosyal müesseseler ile gelmek zorundadır. Zamanımızda ise, Türkiye gibi ülkelerde, bu müessese biçimi, işçi hareketleri içinde işyeri konseyleri olarak çizilmektedir... Toplu Basın Mahkemesinin kararında, «tevilli ikrar» diye bahsettiği müdafaamda, bilirkişiye incelettirmesi isteğimle bilhassa işaret ettiğim İşyeri Konseyleri müessesesini, yüksek mahkemenize, dünya politikasının gelişim çizgisine paralel olarak, ve basınımızda daha çok 12 Mart'tan sonra çıkan mümasil neşriyatla kısaca açıklamayı gerekli görüyorum:

1958'lerde, Fransız emperyalizminin gücünü yitirme sürecinin büyük dönemecinde, De Gaulle'ün dünya politikasında başlattığı «Üçüncü Dünya» hareketi, buna katılan ülkelerin sosyal yapı itibariyle bir «burjuva demokratik» merhaleye oturmasını gerektiriyordu. Hatıratında, Sovyetler Birliği'ni, «Sovyet İmparatorluğu», NATO'yu «Atlantik dayanışması diye adlandırılan hegemonya» diye nitelendiren De Gaulle, Kapitalist burjuva ve proletar dikta merkeziyetçiliği arasında, orta gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için, adem-î merkeziyetçi bir denetim veya yönetim şeklinin bayraktarlığını yapmıştır...

Halen dünya politikasında Fransa'nın direkt desteğine, Sovyet ve Amerikan politikasının da müşterek tasvibine sahip olan bu ülkeler, rejimlerini ve dayanışmalarını geliştirmek çabası içindedirler. Sovyet bloku dışındaki sosyalist ülkelerde (meselâ Yugoslavya) bir yönetim şekli, Amerikan emperyalizminin tesir sahasından uzaklaşabilmiş kapitalist ülkelerde de, kapitalist üretimin emekçi kitlelerce demokratik denetim şekli olarak geliştirilmeye çalışılan böyle rejimler aynı zamanda, Avrupa topluluğu (ve ortak pazar) içinde, Batı Almanya'nın geleneksel merkeziyetçiliğine karşı bir alternatif teşkil etmektedir.

Başkan De Gaulle'nin participation 'katılma' adıyla önerdiği program, emekçilerin işyerlerinde kâra ve yönetime katılması şeklinde çok genel bir ifadeydi.

Halbuki başkan Nâsır 1962'lerde, Mısır anayasasına temel olan kitabında, çok daha sert çizgilerde, hedefini, «yasamada merkeziyetçilik, yürütmede adem-i merkeziyetçilik» diye formüle etmişti.

Bizde ise aynı akım 1963'te çalışma bakanı Bülent Ecevit'in ağzından «.... İşçiler yönetim kurullarında ve fabrikalarda kurulacak işletme komitelerinde temsil edilecekler ve kârdan belirli bir ölçü içinde pay alabilecekleri gibi kendi öğütleri ile ya da çabaları ile sağlanan verimlilik artışından ayrı olarak faydalanacaklardır» (29/8/1963 CHP ortak grubunda bir soruya verdiği cevap — 3/8/1963 tarihli gazetelerde) şeklinde ifadesini arıyordu.

O sıralarda, uzaktan bize yalnız güzel bir fikir gibi görünen bu tezler, 1967'den sonra memleketimizde de başlayan işçi hareketleri ile gerçekliğini iyice hissettirmiştir. Daha sonraki gelişimde ise, -Sendikaların durduramadığı ve kanalize edemediği- kendiliğinden gelme işçi kitle hareketleri (İşgal-boykot atılımları), işyeri konseyleri gibi bir müessese şeklini çizerken, bilimin objektif tahlil metodu, küçük burjuva aydınlarının kitlelerden ve dünya politikasından kopuk, sorumsuz, ütopik, sosyalizm anlayışının subjektifliğine kurban olmuştur... Ancak 12 Mart'tan sonradır ki, reformlarda uğranılan hayal sukûtu» biz biliriz» cilik duvarını çatlamış ve dünya gerçekleri basınımıza aksetmeye başlamıştır.

Aşağıya aldığım, bir ülke ekonomisinin emekçi sınıflar tarafından denetim ve yönetim şekillerini tanıtan, açıklayan, hattâ öven bazı yazılar 12 Mart'tan sonra yüzbinlerce satan gazetelerde yeralmış ve hiçbir takibata uğramamıştır.

(21/8/1971, (Milliyet-) — SOSYALİZM VE TOPLUM

«Norveç İşçi Partisi son iki yıldan beri demokrasinin toplumun bütün katlarına yayılması amacını güden yeni bir program üzerine bir parti içi danışma çalışması yürütmekteydi. **Günlük Demokrasi** adı verilen bu program, partinin son kongresinde nihayet benimsenmiştir.

Günlük Demokrasi, geniş anlamdaki sonuçları ve tavsiyeleri ile sanayileşmiş ülkelerin tüm **sosyal demokrat** partileri için büyük, yol gösterici bir belge niteliğindedir. Bu nedenle (SOCIALİSTAFFAIRS) dergisi, programın geniş bir özetini yayınlamaktadır. Aşağıda bu özeti bulacaksınız».

«... İşçi hareketi özel mülkiyet hakkının sınırlandırılması için çalışacaktır, ki kimse, parası, özel kuruluşları var diye, ya da toprakları var diye, başkalarının yaşantıları hakkında söz sahibi olmasın, demokrasinin gelişmesini önlemesin. Demokratik hakları genişletmek için iktidar merkezi güçlerden alınıp mahalli güçlere aktarılmalı ve seçimle iş başına gelen mahalli güçler kuvvetlendirilmelidir.»

«... İşverenlerle işbirliğinin belirli sınırları vardır. Sanayisinin temeli için yeni organların geliştirilmesi gerekir.»

«... İki yüzden fazla işçi çalıştıran yerlerde demokratik iş konseyleri kurulması zorunlu kılınmalıdır.

İş konseyi, iş yöneticilerini seçmeli, hesaplara karışmalı, üretim plânlarını ve gelecekteki gelişme tasarılarını tartışabilmelidir.»

(9/1/1972, Milliyet, Abdi İpekçi) — ÖZEL SEKTÖR NE YAPMALI

«... Toplu sözleşmelere gelince... ama oda dengeli gelir dağılımı için beklenen sonucu verememektedir. Çünkü işçilerin toplu sözleşmelerle aldıkları zam fiktif kalmaktadır. Zira işverenler işçileri yaptıkları zamları genellikle ürettikleri malların fiyatlarına yansıtmakta, böylelikle fiyatlar genellikle yükselmekte ve işçinin aldığı zam onu satın alma gücüne hiç bir şey eklememiş olmaktadır.»

(14/1/1972, Milliyet, İsmail Cem, Yugoslavya gezi notları) — ÖZYÖNETİM VE İŞÇİLER:

«... **Özyönetim** sistemi en basit şekli ile şöyle tanıtılabilir: **bir** işyerinde çalışanların, kendi çalışma düzenlerini bizzat belirlemeleri, işyeri ile ilgili kararları bizzat almaları, ve sağlanan gelirin nasıl kullanılacağına, ne kadarının yatırımlara ayrılıp, ne kadarının işçiler arasında paylaşılacağına bizzat karar vermeleri.»

«... Yugoslav ekonomisi, katı bir merkezi plâna değil, işçiler tarafından yönetilen bağımsız ekonomi birimlerine dayanıyor.»

«... Devletin görevi, bağlayıcı olmayan bir **yol göstermek** yahut danışmanlık oluyor. Böylece ekonomi, merkezi bürokratik kadroların değil, bizzat emekçilerin kararlarınca şekilleniyor.»

(15/1/1972, Milliyet, İsmail Cem, Yugoslavya gezi notları) — İŞÇİ KONSEYİ.

«... Yeni işçi almak yahut işten çıkarmak kararını konsey veriyor.»

«... İşçiler, kendi işyerlerinde yarattıkları artık-değer üzerinde, yani

genel bir deyişle işyerinin kârı üzerinde söz sahibi olmuşlar.» «... Merkezî plânlama, özyönetim sisteminde basit bir **temenni yahut danışmanlık, yol göstericilik** durumuna düşüyor.»

(18/1/1972, Milliyet, İsmail Cem) — ÖZYÖNETİMİN YARARLARI.

«... İşçinin bizzat üretimi ve işyerini yönetmesi, kendi yarattığı değerin kullanımına bizzat karar vermesi, onun işe ve kendi toplumsal ve sınıfsal görevine bağlanmasını sağlıyor.»

«... Monoton bir işte de çalışabilen günümüzün işçisi, işyerini bizzat yöneterek çalışma hayatına bir renk ve anlam kazandırıyor.»

(26/2/1972, Milliyet iktisat sayfası) — İSVEÇ ÖZEL KESİME MÜDAHALE EDECEK.

«... Sosyalist lider Olaf Palme: Patronlar... çalışanlara işletme üzerinde söz hakkı vermediler, mesleğinde ilerlemesi için fırsat yaratmadılar. İşte biz işletmeye girerek bunu gerçekleştireceğiz.»

«... Palme: İşçileri ezilmekten kurtarmak için sanayi demokrasisini gerçekleştireceğiz.»

....

Mezkûr hükmün, Yüksek Mahkemenizce bozulması dileğimi saygılarımla arz ederim.

«KATKI»nın altıncı sayısındaki "«İnsanboyu Teröristlik» Sapması" başlıklı yazı hakkında TCK'nun 155'inci maddesini ihlâl suçu iddiasıyla açılan davanın, 14/1/1972 tarihindeki duruşmasında yapılan savunma ve Yargıtay'a yapılan itiraz:

İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi Başkanlığına

Gerek savcılık iddianamesinden, gerekse bilirkişi raporundan kolayca anlaşılacağı üzere isnat edilen suç, yazımın, hattâ yazımın bir paragrafının yanlış özetlenmesi ile doğmuştur.

Şöyle ki: Bilirkişinin, en azından yazıyı yanlış anlaması ile ortaya çıkan özetteki, suç iddiasına mesnet olan ibare şudur: (Marksistlerin, işçinin kitle halinde yapacağı hareketleri müessese nizama el koymaları için desteklemelerinin gerekli olduğunu)

Buradaki, «Müesses nizama el koyma» ibaresi, yazıda yalnız bir yerde geçmekte ve orada da, kimlerin müessese nizama el koyacakları açıkça belirtilmektedir: «Hâlâ en güçlü, gerçek ve müdahaleye hazır inisiyatif, reformcularındır. Marksistler ise, bunları, müesses nizama (veya nizamsızlık) el koymakta desteklemek ve mevcut işçi-köylü kitle

hareketlerine dayanarak ,iki adım solda vaziyet almak suretiyle izlemek durumunda gerçek bir inisiyatif olabilirler.»

Kolayca anlaşılacağı üzere burada, reformcuların müesses nizama el koyacakları iddia edilmekte, marksistlerin ise bunlarla beraber hareket etmeyip, -onları desteklemekle beraber- işçi köylü hareketlerine dayanarak, mümkün olduğu kadar solda (iki adım solda) bir antitez inisiyatifini -bir sol alternatifi- muhafaza etmeleri önerilmektedir.

Esasen şu iki sayfalık yazıda -bilirkişinin bile belirtmek zorunda kaldığı gibi- ısrarla, «Proleter ihtilâli ortamı» yoktur veya «önümüzdeki ilk merhalede işçi sınıfının tek başına (veya yoksul köylülükle beraber) bir senteze varması söz konusu değildir» denirken, nasıl olur da üç beş satır ötede (işçinin, kitle halinde müesses nizama el koyması için desteklenmesi istenebilir?

Sayın heyetinizce kolayca anlaşılacağı üzere, bilirkişi tarafından yapılan suç isnadı, aynı zamanda -şu iki sayfalık yazıdaki- büyük bir çelişki isnadı anlamındadır.

Bu isnat ise, hemen, yazarlık ehliyetimin olmadığı, hatta cezaî ehliyetimin olmadığı iddiası ile eş anlamlı olduğu halde, bilirkişi yazımı ciddiye alıp suça lâyık görmüştür.

Buna göre rapor -zorunlu olarak- ancak, ya bilim ciddiyetinden uzak veya patalojik bir ruh halinde yazıldığını ifade etmektedir.

Savcılıkça da gereken dikkat gösterilmemiştir.

Gereğinin yapılması dileğimi saygılarımla arzederim.

(İstanbul Toplu Basın Asliye Ceza Mahkemesi eliyle)

YARGITAY CEZA DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

Toplu Basın mahkemesine yazılı olarak verdiğim ve sonradan müdafaa yerine sayılan ifademde, bilirkişi raporunun bariz bir çelişki ihtiva ettiğini ve rapordaki suç iddiasının da bu çelişkiye istinat ettirildiğini açıklamıştım. Müteakip duruşmamda da, bu yüzden suç iddiasının bilirkişi raporu ile delillendirilmiyeceğini, -ve savcının iddianamesinin de tamamen bilirkişinin yanlışının bir tekrarı mahiyetinde olduğunu göz önüne alarak- dolayısıyle iddianın ciddî olmadığını öne sürmüştüm.

Buna rağmen mahkeme, kararında, bilirkişi raporunu delil saymakta, müdafaamı tevilli ikrar görerek, mezkûr yazımın 'meal ve münderecatının' diğer bazı suç unsurları taşıdığı kanaatini, açık ve inandırıcı olmayan ifadelerle, ima etmek istemektedir.

Bu itibarla yüksek mahkemenize, yazımın anlamı hakkında kısa bir açıklama yapmayı gerekli görüyorum.

12 Mart'a yaklaşırken, bazı çıkarcı çevrelerin tertipleri ile gençlik, -kitlelerin isteklerinin ifadesi olan- demokratik kitle hareketlerinden soyutlanarak ferdî terörcülüğe doğru itilmişti. Çünkü bu tutucu çevreler, mevcut rejimdeki hâkim oldukları ana müesseseler içindeki direnişlerini kıracak bir reformcu müdahalenin (reform yapmaya niyetli bir müdahalenin) kokusunu almışlardı; reformcu bir müdahalenin, kitle isteklerinin dillendiği ve somut bir ifade şekli almaya başladığı bir ortamda gelmesi, emekçi yığınlara muhtaç ve lâyık oldukları müessese ve organları kazandıracak ve reformun kitlelere malolmasını yani gerçek reform olmasını sağlayacaktı... Bu hususlar göz önüne alınarak yazıda terörcü eğilime karşı çıkılmış ve kitle hareketine işçi ve köylü (tarım işçisi) hareketine somut bir hedef (müessese biçimi) işaret edilmiştir. Söz konusu iki sayfalık yazıda ancak «konseyler» şeklinde tek bir kelime ile bahsedilen ve fakat okuyucumuzun daha evvelki sayılardan âşina olduğu bu hedef, hacmi memleket gerçeklerine göre tesbit edilecek üretim birimlerinde, işyeri yönetimine katılan sanayi ve tarım işçilerinin **İşyeri konseyleri'**dir. Bu müessese biçimi, batıda bile işçi hareketinin sosyal demokrat akımının modern programlarına girmiştir.

Yazımın objektifliği, aradan geçen zaman ve olaylarda tahkik edilmiştir: Kadro ve programlardan sarfınazar...

1 — 12 Mart'ta reformcu müdahale gelmiştir.

2 — Bu müdahale, müesses nizam içinde (seçimlerle, genel veya parlamento içi seçimlerle) gelememiştir.

3 — B ureformcu kadronun biraz solunda (ortanın solu, veya sosyal demokrat adları bu reformcu ile) bir kadrolaşma vardır (ki bunlar reformcularla özdeşememişlerdir.)

4 — Ve gençlikteki yılgınlık ve çaresizlik (alternatifsizlik(kitlelerden tecrit edilmiş olmak), ferdî terörcülüğü en trajik safhalara getirmiştir.

Bundan sonra da, önümüzdeki merhalelerde, yaşadığı tarihî dönem ve bulunduğu jeo-politik durum itibariyle demokrasiye gidişe mecbur olan Türkiye'de, reform yapmaya niyet eden veya reform yapan iktidarlarla, bunların solunda, bunları eleştiren veya bunları murakabe eden kitle alternatifleri bir arada var olmak zorundadırlar. Aksi halde gittikçe «millî devlet» ile «yurt bütünlüğü »ilkeleri çelişecek, ve politik ekonomide seslerini duyuramayan ve ezilen kitlelerin etnik köklerinden, milliyetçilik filizleri yeşerecektir. Dünya politikasının «barış içinde va-

rolma anlşaması» da, bu yeşeren filizlere gereken suyu vermek zorundadır.

Görüldüğü üzere yazım objektif bir tahlil ürünüdür, gençliği tahrik edenlere ve teröristliğe itenlere karşı çıkmıştır ve Türkiye'nin bir «burjuva demokratik» merhaleye oturması için, bir sosyal demokrat akımın savunuculuğunu yapmaktadır... Yazımın, «halkı kanunlara karşı itaatsizliğe tahrik ve teşvik etmek »ile alâkası yoktur... Bu nedenle, söz konusu kararın bozulması dileğimi yüksek mahkemenize saygılarımla arzederim.

«KATKI» nın sekizinci sayısındaki «Darbeler Zinciri ve Tezimizin Tarihi Gösterilişi» başlıklı yazı hakkında TCK'nun 142/1—6, 153/1 ve 2 maddelerini ihlâl suçu iddiasıyla açılan davanın 20/7/1971 tarihindeki duruşmasında yapılan savunma:

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığına:

1. Sorgu Hâkimliğinin 23/7/971 tarihli kararına karşı müdafaa:

«Darbeler zinciri ve tezimizin tarihi gösterilişi» başlıklı yazımda, yalnız bir yerde (4. sayfanın başında) «Şûralar» kelimesi, iki cümle içinde geçmektedir. Şöyle ki: «Bunca zaman sonra yani kalite farkı ile 1920 ortamına dönüş, o zamanın Halk Meclisine karşı Şûralar antitezini de daha güçlü olarak getirebilecektir. Ancak bu defa Şûralar da kalite farkı ile, meselâ, üretim birimlerinin mahallî özerk meclisleri yani işçi-köylünün işyeri konseyleri şeklinde ortaya çıkabilir. Çünkü artık, üretim birimine örnek olacak büyük işyerleri ve marksist görüş kazanmış yeterli sayıda aydınlarımız var.»

Karardaki suç isnadı -cümle ve mantık bozuklukları arasından anladığım kadarıyla- hemen tamamen, işyeri konseylerini (kalite farkı ile dediğimiz halde) 1920 - 22 lerdeki T.B.M.M.'nde ortaya atılan Şûralarla, ve bu şûraları da, 1917 ihtilâlinin Sovyetleri ile özdeş saymak dolayıyısle ortaya çıkmaktadır. Çünkü karar tutanağının 5. sayfasında:

«Görülüyor ki yazar... müesses parlamenter rejime hücum etmekte, bu rejimin bir alternatifi olarak bugün yeryüzünde komünizmin uygulanmakta olduğu memleketlerde carî Şûralar meclisine dayanan bir rejimin gerekli olduğunu buna ancak illegal yöntemlerde dahi adem-i merkeziyetçilik yolundan geçildiğini beyan ederek...» ve

«... Proletaryanın işyerlerini kontrol altına alıp, hâkim sınıfı bir anda yok ederek...» ve

«.. Şûralar sistemine dayanan rejimin ergeç tahakkuk edeceğini...» şeklinde açıklamalar (!) yapılarak, benim açıkça önerdiğim işyeri konseylerinin, Şûralar olduğu, Şûralarında Sovyetlerin arapçası olduğu,

dolayısıyle benim komünizm istediğim (!) ve beklediğim (!) iddia edilmiştir. Hatta ayrıca, işyeri konseylerinin, kapitalist üretimin adem-i merkeziyetçi bir denetim yöntemi olduğu izahı da tamamen tahrif edilerek, adem-i merkeziyetçilik denilen şeyin, komünist taktiğin bir metodu olduğu söylenmiştir·

Halbuki aynı yazıda da İŞYERİ KONSEYLERİ'nin mahiyeti gayet açık ve öz olarak açıklanmaktadır (s. 7): «Biz her şeyden önce proleterlere, işyerlerinde **patronun defterini kontrol etme hakkını** benimsetmeliyiz. Onların kafalarına asgarî demokratik sosyal şekli-konseyleri nakşetmeliyiz.»

Derginin daha önceki sayılarında da İŞYERİ KONSEYLERİ'nin, -hacımları objektif genel bir araştırma ile memleket gerçeklerine göre tesbit edilecek üretim birimlerinde, emekçilerin (genellikle işçi ve köylünün) değişen temsilcileri ile ücret-vergi-kâr ayarlamasını kontrol edeceği müesseseler olduğunu anlatmıştık:

Bütün bunlar da genel bir ifade şekli ile, esas üretici kitlenin piyasa fiyat kontrolünde söz sahibi olması demekti.

Avrupadaki son işçi olayları, düşünen insanlar tarafından yalnız «anarşik olaylar» veya «malûm merkez tahrikleri» diye yorumlanamadı.

İşçi hareketi, klâsik menfezlerinin (müesseselerinin) tahditli olması sebebiyle, bilhassa memleketimizde ereğini açıkça gösteren özgür atılımlar ortaya koydu. Bu atılımlar işgal-boykot eylemleri idi. Bunlar dış tahrik neticesi değildi, olamazdı, ve olmadığını da, 12 Mart'a doğru küçük burjuvayı sapması ile başbaşa bırakarak gösterdi . Bu atılımların gayesini, biraz bilimsel terbiye görmüş beyinler, «işçinin işyerini murakabe etmesi» şeklinde formüle ettiler. Çünkü bu beyinler, her kitle atılımının, yeni bir müessese ihtiyacının tezahürü olduğunu biliyorlardı. Çünkü kitleler, -allame de olsa- fertler ve üç-beş kişilik gruplar gibi komaca akılla harekete geçmezdi; ve kitleler büyük imkânlar ile çalışan provokatörlerin bile saptıramayacağı kendi öz bilincinin doğrultusunda hareket ederdi· Yani kitleler, ferdin çok üstünde menfaatini kollayabilen yüksek bir şuura sahip, canlı organizmalar idi...

Bilim adamının görevi de yalnız onun (kitlenin) kıpırdanışlarını, atılımlarını yorumlayıp formüle etmekti.

Gerçekten bizdeki işçi bile artık, sendikalar yolu ile ücreti arttırmanın hayat seviyesini yükseltmediğini anlamıştı. Toplu sözleşmelerdeki ücret arttırımının, malın mahiyetini yükseltmekten başka bir şey olmadığını anlamıştı. Bunu fert olarak işçilerin kendileri de ifade ediyorlardı. Ancak içine düşmüş olduklarını farkettikleri bu açmazı ve

çözüm yolunu ,iktisat dili ile anlatamıyorlardı; ve bu mekanizmadan ekmek yiyen (!) uzmanlar da anlatamazlardı; onlara tercüman olamazlardı.. İşte, meselâ bir toplu sözleşme meselesinden boykota ve işyerini işgale kadar varan bu işçi atılımı, problemin çözümünün işyerinde olduğunu saptayan kitle bilincinin bir tezahürü idi.

Bunu iktisat dili ile yorumlayınca şu çıkıyordu: İşçi, üretici olarak maliyeti yükseltebilir yani emek satıcısı olarak ancak ücret talep edebilirdi ama işçi aynı zamanda esas tüketici idi; tüketici olarak da fıyatları kontrol etmesi gerekirdi· Halbuki bizimki gibi toplumlarda fiyatları kontrol edebilecek tüketici örgütlenmesi, hele ki yoksul tabakalar için hemen imkânsızdı. Yine bizimki gibi toplumlarda zabıta kontrolü ise defalarca fiyasko ile neticelenmişti. Zaten her türlü «İktisadî tedbir» sosyal bir müessese getirmedikçe yani yığınları murakıp tayin etmedikçe, polisiye tedbir demekti; yani hâkim sınıf veya zümre baskısı demekti. En geniş yoksul tabakalar için bir tüketici örgütlenmesi de sosyalist gidişti ancak bu, zor ve dolaylı bir yoldu... O halde üretici örgütlenmesi şümullendirilmeli yani fiyat da işyerlerinde kontrol edilmeliydi. İşte o zaman körükörüne bir ücret dilenciliği, sistemli bir maliyet kontrolü durumuna gelecekti.

Bu durumda işçiler meselâ hiç olmazsa verimi artan bir işletmede maliyet düşüş farkını bölüşerek mutlak bir ekonomik irtifa kazanabileceklerdi. Yani ücret talebi, artık-değer üzerinden yapılmalıydı.

Daima maliyete bindirilen ücret talebi, sınıf olarak· işçinin (emekçinin) ekonomik seviyesini hiç bir zaman yükseltmez, bilâkis düşürürdü. Emeğini satanların sınıf olarak bir ülkenin ekonomisinde söz hakkı yoksa artık o ülkede demokrasiden bahsedilemezdi.

Sınıflararası ekonomik çelişkinin büyümesi ve mevcut kaidelerin dışına taşan bir iktisadî çalkantı, «fiyata göre ücret, ücrete göre fiyat» kısır döngüsünü açmayı ve malın fiyatı biçilinceye kadarki oluşum sürecini aydınlığa çıkarmayı gerekli kılmaktaydı· Yani işçinin, mücerret olarak düşündüğü ücretin ,organize dilenciliğinden çıkarıp, hem üretici, hem tüketici olarak üretim sürecinin kontrolündeki hakkını kabul etmek gerekiyordu... Bu iktisadî gerekliliğin ihtiyacı olan müessese biçimini işçi kitle şuuru, yaptığı atılımlarda (işyerini işgal-boykot) ana hatları ile ortaya koymuştu: Bu objektif bir tahlilde hemen İŞYERİ KONSEYLERİ olarak tesbit edilebiliyordu.

Yukarıda, biraz da iktisadî açıdan ele aldığım İŞYERİ KONSEYLERİ, görüldüğü veçhile, bizimki gibi toplumların sosyal gidişatının -muhtelif açılardan yapılmış- objektif analizinden çıkarılmış müesseselerdir.

Toplum gidişatının objektif bir tahlili yapılır ve ortaya açık bir şekilde böyle bir müessese konurken, ve de proleter ihtilâli ortamı yoktur denirken, artık o yazının kelimeleri arasında, propaganda unsuru bir şifre aramamak gerekir. Aksi halde, emekçi kitleler yararına öne sürülen her reform teklifini aşırı solun bir taktiği gibi göstermek mümkündür.

İŞYERİ KONSEYLERİ, 1922'lerin T.B.M.M.'nde ortaya atılmış olan **Şûralar** değildir. Yalnız bir tez olarak kalan o şûralar, köylerden başlayan ve nahiye ve vilâyet şûralarını oluşturan temsilciler silsilesi halindeki bir **yönetim şekli** idi.

İŞYER İKONSEYLERİ, 1917 ihtilâlinin Sovyetleri de değildir. Sovyetler, bir proleter ihtilâli ortamında fiilen oluşmuş olan, işçi, köylü ve asker temsilcilerinden meydana gelen ve bir proletarya diktatörlüğünün yönetim şeklini ortaya çıkaran müesseselerdir.

İŞYERİ KONSEYLERİ; işçi hareketi içindeki **Sosyal demokrat** akımın en modern programıdır ve bu akımın ise, 1971 anayasası tarafından bile korunduğu, bizzat başbakan Nihat Erim'in beyanları ile sabittir.

Bilindiği gibi, sosyal demokrat akım Marksizm ekolüne bağlıdır, ve fakat sınıf savaşları hakkındaki Leninist taktiği içermez.

Böyle programlar, Sovyet bloku içinde olmayan ülkelerde tatbik edilmekte ve batı bloku (hatta NATO) içindeki ülkelerde de, sosyalist (sosyal demokrat) partiler tarafından kabul edilmektedir.

Bu hususun aydınlanması için bir kere de ehil bilirkişilerden sorulmasını arz ve talep ederim.

TSİP'E KARŞI...

Devrimin çilekeş evlâtlarının, gerçek militanlarının büyük kısmı «içerde» iken, bir kısmı da yurt içinde ve dışında «kaçak-sürgün» iken, ve de Bülent Ecevit liderliğindeki CHP, mümkün olduğu kadar kapsamlı bir af kanunu çıkarmaya uğraşırlarken, sosyalist olduğunu iddia eden bir TSİP partisi kuruluverdi. Hikmetleri «kendilerinden menkul» birtakım adamlar tarafından, değil «kurultay» yapmak ,hatta «dışarıdaki» ve «eski» sosyalistlere, bir danışma gereği bile duyulmadan kuruluveren örgütçük... Üstelik, üye olabilmek için bir yıllık «sınama süresi» koymuş, bu «hikmetleri kendilerinden menkul» yöneticiler... Kendileri devrimci hareket içinde hiç bir sınavdan geçmemş olan TSİP yöneticileri, kitlelerden gelebilecek herhangi bir eleştiri hareketinden de korktukları için «sıkı devrimci örgüt» havası atarak, bu şekilde bir «devşirme üye» yöntemine başvurmuşlar.

TSİP partisinin başlıca legal maddî temelleri:

1 — Hürriyet Holding'in koltuğu altında (Hür Dağıtım) icra-i sanat eden «Kitle» gazetesi.

2 — Uyanık (!) yöneticiler elindeki bir iki küçük sendika.

3 — «Yazar» filân etiketli bazı «ihtiraslı kariyeristler». Bu şekildeki legal maddî temele bir de «tarihî» diye iddia edilebilecek teori kılıfı gerekiyordu. Bu da bulundu: Hayatında hiç bir arkadaşı ile fikir birliğine varamamış, hatta fikirlerinin, görüşlerinin diyalektik devamını sağlayacak ve o görüşlerin ilmî temsilcisi olacak bir «ardıl» (şâkirt) bile yetiştirememiş, Hikmet Kıvılcımlı adlı bir ihtiyarın yâveleri...

TSİP partisi, enternasyonal ajan provokatörlerin cirit attığı bir kuruluştur. Görevimiz, ajan provokatörleri ve onların kolayca kullanabilecekleri «ihtiraslı kariyeristleri» yönetimden temizlemek veya partinin kendi kendini kapatmasını sağlamaktır. Çünkü bu partinin başlıca görevleri, soldaki kargaşayı müzminleştirmek ve işbirlikçi kapitalistlerin güdümündeki sol çevre ve organlarla (meselâ Yeni Ortam gazetesi) beraber, Bülent Ecevit yönetimindeki CHP'yi yıpratmak veya parçalamaktır... Ecevit başkanlığındaki bugünkü CHP, yığınlara dayanan yegâne ilerici (sola açık) gerçek örgüttür. Ecevit'in, «yığınlara malolmuş politika» anlayışına katılmamak, bu yolda onu desteklememek olanaksızdır. Ecevit'i, kapitalistlerle şahsî ve ailevî olarak kapitalist ilişkilere girmeden önce, «işbirlikçi» veya «işbirlikçilere yanaşıyor» ilân etmek

büyük hatâ veya kasıtlı bir iddiadır. Pek tabiidir ki sosyal demokrat çizgideki bir lider, kapitalistleri de dinleyecek, onların da fikirlerini alacaktır... Burjuvazi içindeki, kapitalist ilişkilere bulaşmamış idealist unsurları (hele liderleri), iyiniyetli girişimleri doğrultusunda desteklemek, her sosyalist için bir görevdir. Böyle bir lider, yığınlara ters düşmeden, yığınların desteğini gittikçe kaybettiği somut olarak gözlenip saptanmadan bilimsel olarak eleştirilemez; sırf entellektüel düşüncelerle, allâmelik gösterileri ile yıpratılamaz ve yıpratılmamalıdır. Çünkü halklar, bilinç düzeyleri ile uyumlu liderlere lâyıktır; halkların bilinç seviyelerini yükseltmek ancak halk içinde çalışmakla olur, yoksa yalnız, mevcut liderlerle yapılan entelektüel seviyedeki polemiklerle değil... CHP'yi, iktidara gelmeden veya yığınların desteğini kaybetmeden önce yıpratmak, provokasyondur... Emperyalizm, girdiği ülkelerde, yığınları lidersiz, lider olabilecek şerefli şahsiyetleri yığınsız (yığınlardan soyut) bırakmak ister. Bu şekilde, aydınlar kulisinde yapacağı manevralarla, rahatça hükümetler kurar, darbeler yaptırır ve hatta vatanları parçalar (uzlaşmaz aydınlara toprak ve avanta bölüştürmesi...)

Sosyalistler bugün için, gerçek bir parti oluşturmak olanağından yoksundurlar. Çünkü, gerçekten yığınlara inememiş ve onlarla kaynaşamamışlardır. Gerçek bir sosyalist parti, büyük olasılıkla ancak, yığınların desteğinde iktidara gelecek bir CHP'nin açacağı yoldan kurulabilecektir. Ve CHP'nin de, siyasî çizgisini tam olarak saptayabilmesi için kendi solunda bir partiye, gerçek bir sosyalist partiye ihtiyacı vardır.

Şu nokta gayet açık ve kesindir ki, bugün emperyalizm, direkt olarak Ecevit ile ve onun CHP'si ile uğraşmaktadır. Ecevit'in mücadelesi, Avrupa'daki sol akımlarla paraleldir· Ve bu enternasyonal mücadelenin hedefi, bloklararası askerî dengeyi bozmadan, batı dünyasında «sol» un kendini kabul ettirmesi (iktidarlara ortak olması) ve ilerisi için, dünyada yeni «sosyalist bloklar yaratma» olanağını hazırlamasıdır. İnsanlık, «topyekûn ve kesin bir ideolojik savaş»a başvurmadan, iç çelişkilerinden yararlanıp emperyalizmi adım adım gerileterek ve yığınlardan soyutlayarak boğmak yolunu mutlaka aramalıdır. Aksi halde, yani «uzlaşmaz çelişkinin» çözümü, «topyekûn bir ideolojik savaş»tan geçecekse, böyle bir savaştan sonra dünyanın «modern komünal toplum»a ulaşması değil, «ilkel komünal toplum»a dönmesi ihtimali daha fazladır.

Politik misyonu, ilerideki seçimde CHP'nin oylarını bölmek olan TSİP partisine veya programına karşı bilimsel bir eleştiri olanaksızdır. Teori anlayışları anlamsız, siyasî taktik çizgileri belirsizdir. Stratejik

görüşleri TİP'ten, Hikmet Kıvılcımlı'dan, taktik yazılarındaki terminoloji Mihri Belli'den alınmakta, ismen ve kanunen sosyalist parti olmakla beraber, fikirlerinde «proleter devrimci» lik iddiası sırıtmaktadır. Biz bu Partiyi de yine MDD taktik çizgisini benimseyen «sosyalist» etiketi ile maskelenmiş legal (!) «proleter devrimciliği» partisi olarak görüyoruz. Emekçi dergisi, ilk sayısında, Partinin doktrini olan «Hikmetizm»in nasıl bir şey olduğunu yeteri kadar açıkladı. Ayrıca elimize geçen bir bildiri de «Hikmet Kıvılcımlı» anlayışındaki mücadele taktiğinin ne menem bir şey olduğu ve TSİP partisinin yapısı hakkında uyarıcı açıklama ve ihbarlarda bulunuyor. İleriki sayfalarımızda, özetini bulacağınız bu bildiri, Parti içindeki bazı arkadaşların taleplerine rağmen bir araştırma, soruşturma konusu yapılmamış ve her sağlam örgüt için gerekli olan «ihbar değerlendirmesi» mekanizması çalıştırılmadan hasıraltı edilmiştir. Bu somut durum da açıkça göstermektedir ki, Parti içinde, eleştiri-denetleme girişimleri olanaksız kılınmaktadır. O halde TSİP partisini dışaıdan eleştirmek, denetlemek şattır; ve bir görevdir. Pek doğaldır ki bu şekilde yapılan eleştiriler de bilimsel olamayacaktır (!)

Dergimizin bu sayısında, TSİP partisine karşı yalnız bir sorumuz ve okuyucuya bir açıklamamız yer alacak. Son değerlendirmeyi, TSİP' den cevap verilsin veya verilmesin, okuyucu kendisi yapabilecektir. Çünkü TSİP partisinde, böyle sorulara cevap verebilecek legal yetkililerin olduğunu sanmıyoruz.

TSİP partisinin ve onun yayın organı «Kitle» gazetesinin, ileriki sayfalarda arkalı önlü fotokopilerini verdiğimiz, «Yeni Kitle» gazetesinin bağlı olduğu internasyonal organizasyonla bir ilişkisi var mıdır? Ve bu ilişki, nasıl bir ilişkidir?

Fotokopilerden de görüleceği üzere «Yeni Kitle» gazetesi, Avrupa İşçi Birliği (European Labor Committees - ELC) adındaki bir örgütün yayın organı. Geçen Ekim ayının ortasında çıkmaya başladı. Fotokopideki sayı, Federal Almanya'da basılmış. Çıkaranların, en azından, İstanbul'da basılan «Kitle» gazetesinden haberleri var ki, ismin başına bir «Yeni» kelimesi eklemişler. Fakat «Kitle» deyimine tutulmaları ve enternasyonal bir alana yaymaya çalışmaları ilginç?!..

Şimdi gelelim, bu gazetenin organı olduğu örgütün yapısına, çalışma tarzına ve görüşlerine...

Avrupa İşçi Birlikleri (European Labor Committees-ELC), merkezi New York'ta (finans kapital merkezi) olan «Milletlerarası İşçi Birlikleri Merkez Komitesi» diyebileceğimiz (İnternasyonal Caucus Labor Committees - ICLC) organizasyonuna bağlı bir alt örgüttür. Dünyanın her ta-

rafındaki halk liderlerini örgütlemeye (!) ahdetmiş olan bu ana örgütün ayrıca bir de «Orta Doğu İşçi Birlikleri» (Middle East Labor Committees) adlı alt örgütü vardır... Birçok dillerde, çeşitli yayınlar yapar; kitap şeklindeki teorik yayınlardan, tek yapraklı bültenlere kadar... En meşhur yayınlarından birkaçı, Avrupa'nın hemen her dilinde yayınlanan, «Milletlerarası Tebliğ» (International Bulletin), «Savaşçı» (The Campaigner), «Yeni Dayanışma» (New Solidarity) dır.

Çalışma şekli, her ülkenin ve örgüte bağlayacağı kişi veya kuruluşların yapısına, şartlarına göre legal veya illegal olabilir. Ortadoğu'da şimdiye kadar legal olarak ortaya çıktığı görülmemiştir. Fakat meselâ Avrupa'da, yayın, fert ve grup olarak legal temsilcileri bulunmakla beraber, arzu eden bazı ürkek devrimcilerle (!) gayet gizli (!) ve illegal (!) ilişkiler de kurmaktadır. Burada gizlilik ve illegalliğin, yalnız, lider formasyonundaki o devrimcinin (!) yaşadığı ülke ve üyesi bulunduğu kuruluşun yönetimine ve kanunlarına karşı sözkonusu olabileceği açıktır; fakat emperyalizme karşı?!.. Başlıca ilişki anlayışları, teorik görüş teatisi, informasyon alışverişi (!), ve adam tanıştırma...

Örgütün görüşleri, genel hatlarla şöyle: Dünyanın bütün memleketlerindeki lider veya lider olabilecek devrimcileri organize (!) edip, Amerikan ve Sovyet kapitalistlerine karşı evrensel bir ayaklanma ile «dünya proleter ihtilâli» ni gerçekleştirivermek... CIA ve KGB (Sovyetler Birliği İnformation örgütü), kapitalizmi korumak için müşterek çalışıyor. (!); ICLC örgütü ,bu ikisine karşı mücadele ediyor... Örgütün açıkça ortaya koyduğu ve uğrunda mücadele ettiği tek görüş: Gittikçe yayılan «işçilerin yönetime katılması» programlarının, kapitalizmin ömrünü uzatmak için (!) CIA ve KGB tarafından elbirliği ile hazırlandığı ve birçok ülke işçilerine zorla kabul ettirildiği veya yutturulduğu (!) Bu, «işçilerin yönetime katılması» akımı ile o kadar çok uğraşıyorlar ve bu tatbikatı sabote edici pratik çalışmalar yapıyorlar ki, hatırlanacağı gibi geçen aylarda Federal Almanya Hükümeti, programında olan bu hedefleri gerçekleştirmelerine karşı yapılan gizli girişimlerden dolayı, ABD'ni resmen «içişlerine karışmak»la suçlamak zorunda kaldı. Okuyucu şimdi kolayca anlayabilir: İşyeri Konseylerini 1970 - 71 lerde önerdiğimiz ve savcılara, bilirkişilere karşı savunduğumuz zaman, bizdeki keskin devrimciler, bu müesseselere «burjuva yutturmacası» diyerek şiddetle karşı çıkmışlardı. Şimdi de işi tersinden alıyorlar; «başa geçince yaparız» filân diyorlar. İşyeri Konseylerini kendi parti veya tekkelerinin işyeri komiteleri sanıyorlar. Çünkü bizim sol, sosyalist ülkelerden ve Batının gerçek sosyalist şahsiyet ve hareketlerinden kopuktur. Bizim solun haber alma

yolları genellikle emperyalizmin kuklalarına bağlanmakta ve haberler en azından onların sansüründen gelmektedir.

Büyük maddî olanaklarla çalışan ve çok kuvvetli istihbaratı olan bu örgütün, çok ilmî (!) yayınları da var. Bu yayınlardan bir kısmı, insanın psikolojik ve seksüel yapısını, çoook derinden (!) incelemekte ve çözümsüz problemlerine, devrimci açıdan (!) ve de çok bilimsel (!) çözümler getirmekte... Normal bir insanın, birdenbire kabul edemeyeceği bir yargı (meselâ, CIA ve KGB'nin müşterek çalışması), uygun seçilmiş, akla yatan veya biraz araştırılınca öğrenilebilen haberler, belli bir sırada sunularak, ispat (!) edilmekte ve bu kadar güçlü haber alma olanakları bulunan böyle haşmetlû örgüte karşı duyulan hürmet yolu ile de ispat (!) kuvvetlendirilmektedir... Yani yapılan, «Psikolojik Harp»; yani bir ülkedeki aydınların, moralman çökertilmesi, kavram kargaşasında boğulması, ve birer paranoyak haline getirilerek eylemsiz bırakılması; veya paralize edilmesi... Ve yalnız bu örgüte bağlı olarak kullanılması... Bundan dolayı, bu örgüte karşı, F. Almanya'da ilk tepki, 74 Mart sayısında liberal «Der Spiegel» dergisinden geldi... Yazının başlığı «Operation Paranoia...»

Kolayca anlaşılacağı gibi, örgütün gayesi, aydınların yığın hareketlerinden soyutlanması ve bu soyut aydın veya aydın gruplarının toplanıp eylemsiz kılınarak, kuklalaştırılması...

«Psikilojik Harp», bizim için çok yabancı bir yöntem... Bunun hakkında hiçbir eğitim yapılmamakta ve değil kitleler, aydınlar bile bilinçsiz bırakılmakta... Üstelik, küçük burjuva yapımız dolayısiyle biz zaten aydın kıyımına, lider kıyımına kendiliğinden katılmaktayız... Halbuki yurdumuzdaki yığın hareketleri, kendi liderlerini çıkarmalı ve yaşatmalıdır. Aydınlar kitlelerden, kitleler aydınlardan tecrit edilmemeli ve bu şekilde, aydın liderlerin, somut tezlerde anlaşma olanakları kaldırılmamalıdır. Aksi halde, yığınlardan kopuk aydınlar ve aydın grupları, devrimci bile geçinseler, varacakları skolastik bir bilim anlayışı ile emperyalizmin papalığına bağlanacaklardır.

Bugün maalesef, ICLC'deki (Amerika'daki) Ortadoğu İşçi Birlikleri merkezinde görevli Türk devrimcileri (!) vardır. Ve Avrupa'daki ELC örgütünde de Türkler çalışmaktadır.

Yığınlara inemeyen, fakat gittikçe, işbirlikçilerin kanallarından «temiz aile çocukları» ve «maceracılar» yolu ile emperyalizme bağlanmakta olan Türkiye solu, yurdumuzun geleceği açısından büyük tehlike arzetmektedir. İşbirlikçilerin tercih ettiği bu durum, her vatansever için çok düşündürücüdür...

Biz, bilimsel eleştiri ve önerilerin yararsız olduğu «geveze, lâfazan grupları»na karşı, olanaklarımız ölçüsünde böyle açıklamalar yapmaya devam etmeyi bir görev sayıyoruz.

«TSİP'Lİ ARKADAŞLARA BİR UYARI» adlı bildiri, somut olarak şu noktalara değiniyor:

«Bu parti Türkiye'deki sosyalist kanadın toparlanması neticesinde kurulmuş bir parti değildir. Kriter olarak ne alınırsa alınsın, toparlanma için gereken devrimci dürüstlük gösterilmediği gibi, böyle bir toparlanmanın muhtaç olduğu demokratik sürece girilmeden, alel acele «çadır kurar gibi» kurulan böyle bir parti, en azından Türkiye'nin tamamen demokratik bir ülke durumuna geldiği yutturmacasına hizmet etmektedir.»

Devamla, Dr. Hikmet Kıvılcımlı hakkında bazı ilginç biyografik açıklamalarda bulunuyor ve devrimci çizgide devamlı yanlışlara düştüğü bilinen Kıvılcımlı için «... eserlerinde bilimsellik aramak veya var olduğu vehmine kapılmak çok aşırı bir saflık ve cahilliktir.» diyor.

Daha sonra: «Nasrettin Hoca misali, zaten dönecektim diye savcılığa yazdığı mektupta Şair Baba'ya karşı bitmeyen kini ile son bir defa daha saldırarak, patolojik durumunu ömürünün son anlarında bile tarihe tekrar kaydetmiştir. O mektupta: «Varna kıyılarında kedi miyavlamalarıyla yurt hasreti gösterilerine kalkışacak anlayışta ve mizaçta değilim.» diyor. Dünya çapında haklı bir şöhrete ulaştıktan sonra ebediyete intikal etmiş bir arkadaşını küçük burjuva jürisi önünde karalayarak kendine vatan severlik payesi (en ilkel anlamda) koparmaya çalışan bu psiko-patolojik ve talihsiz yoldaş, şayet bir yanlışlık olupta Varna'ya kabul edilseydi artık miyavlarmıydı yoksa havlarmıydı bilinemez.» deniyor.

En düşündürücü kısmı olan içerden ve dışardan yapılan ajan isnatlarına karşılık «Bırakalım savunmayı (kendini, partiyi aklamayı) cevap bile verilmemiş, verilememiştir.» diyerek devamla «... bu durumda parti içinde veya çevresinde bunları koruyan, daha büyük ağabeylerinin bulunduğu düşünülebilir.» diye bir genellemeye varıyor.

Partinin programını da: «... yani, bu progra mdiğer sosyalist memleketlerdeki sosyalist parti programlarıyla ana hatlarda uyuşmalıdır. Aksi halde, programdaki yuvarlak ve imâlı ifadeler zaten sürdürülmekte olan korkunç kargaşaya hizmet eder ve her türlü provakasyona zemin hazırlar.» diye eleştirerek uyarısına,

«... Yakın geçmişte büyük zararlarını gördüğümüz Tekkeciliğe partiler seviyesine çıkarılmasına öncülük eden, ve legaliteyi, legal mücadeleyi

bir yutturmaca olarak tanıtma çabalarına katılarak, işbirlikçilerin daimî özlemi olan faşizan bir rejim için iştihaları kabartacak ve bahane yataracak bir konsantrasyon kampı durumuna getirilmek istenen TSİP partisine...» gibi bir formülasyonla son veriyor.

★ Bilindiği gibi «işçilerin yönetime katılması» görüşü, sosyalist ve komünist partileri tarafından, işçilerin 960'larda yaptıkları işgal-boykot hareketleri gözlemlerine dayanılarak formüle edilmiş ve İtalyan Komünist Partisi'nin getirdiği bir teklif üzerine, 1969'daki Moskova danışma toplantısınca da benimsenmiştir.

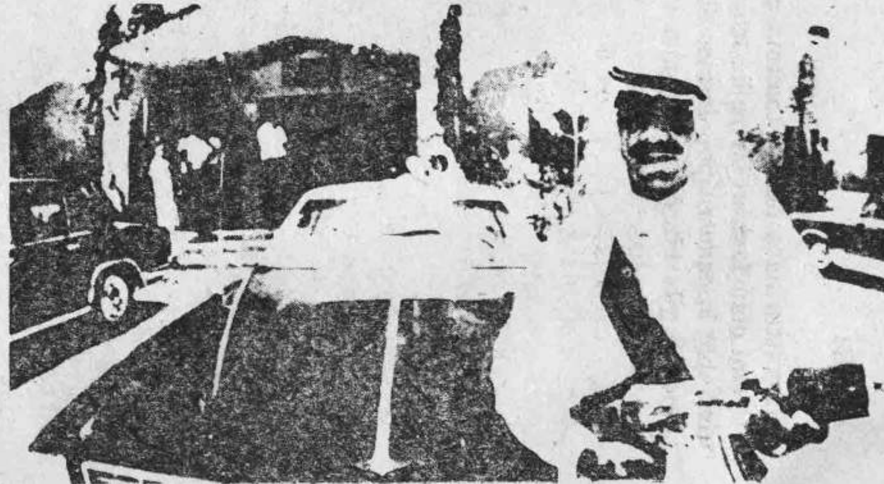
YENİ KİTLE

Yıl 1, Sayı 1 11 Ekim 1974 Avrupa İşçi Birliği (European Labor Committees) Yayın Organı

Rockefeller Sahte Petrol Savaşını Sahneye Koydu

Rockefeller grubunun
etrol ve Enerji Oyunu
ı da Mannheim'den
'a kadar fabrikalardakı
ı durdururken dunya
e bu ay buyuk bir genel
arşılaşacaktır
ır içinde bulunulan
nun kucuk bir buhran
cı bir enflasyon olayı mı
karařsızlıgı surup
n Rockefeller'ın
dünyanın Genel Bır
yon'un eşiğinde
unu ve bunun Dunya
n ve Guvenliğinin
demek olduğunu ilân
Bu yeni (') keşfedilen
nun suçu aynı sozculer
n petrol üreten Arap
ın omuzuna yuklendı
Rockefeller de batı
sısını tehdit eden (')

günkü baş yazısında OPEC ülkelerinın dünyayı 1930'lar daki depresyondan daha kötü bir ekonomik katastrofa ittiği söyleniyordu Ertesi gun Başkan Ford ve Devlet Bakanı Kissinger Arap ülkelerinin depresyonu yaratmalarının demokrasının sonu olduğunu ve Amerika'nın tamamen anti OPEC ölçülerde duşunduğunu kızgınca söyleyerek New York Times'tan daha kesin bir biçimde CIA'nın çizgisini ortaya koydular Yine CIA'nın Washington Post'u yuksek petrol fiyatlarının gübre uretimini de yıktığını ve böylece Arapların (aslında Rockefeller'in plânladığı) 100 milyon insanın açlıktan ölümle karşı karşıya kalmasından dolayı suçlanmaları gerektiğini soyledı

Deutschland DM – 50 France 1.20 F Belgique 12 F North America 25 Cent Italia L. 150 Sverige 1.– Kr.

ΝΕΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Ετος 1ον – Αριθ 1 15 Ὀκτωβρίου 1974 Δεκαπενθήμερη ἔκδοση τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου Ἐργ

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΡΟΚΦΕΛΛΕΡ

Ἡ παγκοσμια παραγωγὴ θα παρουσιασει μεγαλη πτωση αὐτὸν τον μῆνα καθως ἡ Δευτερη Ἀπατη τῶν Πετρελαιων καὶ Ἐνεργειας τῆς συμμοριας Ροκφέλλερ χρησιμοποιεῖται για το κλεισιμο ἐργοστασιων ἀπὸ τὴ Μανχαιμ τῆς Γερμανιας ὡς το Σικαγο τοῦ Ἰλλινοϊς.

Μετα ἀπο μῆνες ἀβεβαιοτητας γυρω ἀπο τὸ ἂν ἡ τρεχουσα ὕφεση εἶναι μια «ἤπια καμψη» ἢ «στασιμοπληθωρισμος», κλπ., ἐξεχοντες ἀντιπροσωποι του Ροκφέλλερ ἀνακοινωσαν ταυτοχρονα αυτη τη βδομάδα ὅτι ὁ κοσμος βρίσκεται στα προθυρα «γενικῆς ὕφεσης» που σημαινει «καταρρευση τῆς παγκόσμιας ταξης και ἀσφαλειας». Ἡ εὐθεια γιά τη νεοανακαλυφθεισα ὕφεση τοποθετήθηκε α- πο τους ἰδιους αὐτους ὁμιλητες- στους κολπους τῶν Ἀραβικῶν

Ροκφέλλερ κατα τῶν πετρελαιοπαραγωγῶν ... κατα τῶν πετρε- λαιοκατ... του «Τ... και ὁλος... μος αὐτ... ἐργατικ...

Ἡ ... μενης ... εὐθυνης ... στο στυ... κέμβρη ... δια ἀρχισαν την περασμενη βδομαδα, ὅταν ἡ γενοκτονος Παγκόσμια Τραπεζα διακήρυξε ὅτι ἡ Μέση Ἀνατολη κοντευει να γίνει τὸ κέντρο τοῦ παγκοσμιου πλούτου, καθως τα ἀποθεματα της ὑπολογίζεται να φτασουν το 650 δισεκατομμυρια δολλαρια μεχρι τὸ 1980. Οἱ ἀπατηλὲς προβλέψεις τῆς Παγκοσμιας Τραπεζας ἁπλῶς ὑπογραμμισαν τα ταυτόχρονα

νισμο Πετρελαιοπαραγωγῶν Κρατῶν)

... ὁ Φορντ και ὁ Ὑπουργος τῶν Ἐξωτερικῶν Κισσιγκερ ξεπερασαν τους «Ταιμς» μὲ τὸ να ὑποστηρίξουν τος το κραχ που προκαλοῦν οἱ Ἀραβες θα σημαινε το τέλος τῆς δημοκρατίας, και διακήρυξαν ὀργισμένοι ὅτι οἱ Η.Π.Α. σκεφτονται δραστικα να παρουν μετρα κατά τοῦ ΟΠΕΚ. Ὁ «Ἔξω φρενῶν» ἡ ἐφημερίδα τῆς CIA «Οὐασιγκτων Ποστ» διακήρυξε ὅτι οἱ

σκοπός του εἶναι να προετοιμασει ψυχολογικα την ἐργατικη ... ξη για την ὁλοκληρωτικη ... σιστικοποιηση τῆς οἰκονομι... – ὁλοταχῶς. Ὁ τωρινός ... λεμος» εἶχε προετοιμαστεῖ ... ριβῶς με αὐτο τον τροπο ἀπο ... Ἰούνιο, ὅταν το ἐπιτελεῖο ... ογραμματισμοῦ τοῦ Ροκφελ... ρ, ἡ Τριμερὴς Ἐπιτροπή, δι... σίψε την αναφορα του για ... ν «ἐνεργειακη κρίση», ὅπου ὑποστήριξε ὅτι «οἱ λαοι θα χρειαζονται ψυχολογία πολέμου για να ἀνταπεξέλθουν σε αὐτον τον πόλεμο. Θα πρεπει να εἶναι ἕτοιμοι να σφίξουν τὰ ζώνες τους, να μοιραστοῦν τις θυσιες μεταξύ τους – γιατι θα εἶναι μια μακρυα, ἀνηφορικη πάλη».

Οἱ μαζικὲς ἀπολυσεις, σαν ἐκεῖνες τῆς πρωτης Απατης τῶν Πετρελαίων στις ἀρχες

λήγει ... κοδο... τις ... θως ... τις ... κη β... ταρ...
Ἡ ... φασ... στις ... 60% ... ἰνδυ... νστα...
Ἡ ... μαζι... γωγ... κὸ β... φεση ... ταλι... ριος ... σταθ... ἡ κ... τα ... ματ...

SOSYALİST YAYINLAR

Emekçi (Kasım 1974, sayı I): «Sosyalist Parti Sorunu» başlıklı imzasız yazıda, «Sosyalist Parti'yi kurma işi olup bittiye getirilemez. Türkiye'nin bugünkü şartları bu işte tüm sosyalist çevreleri kapsayan kollektif çabayı zorunlu kılmaktadır.», «Türkiye'de geniş emekçi yığınlarını harekete getirecek olan bir sosyalist parti «sen, ben bizim oğlan»la kurulamaz» diyen Emekçi dergisi, TSİP partisine ve bu partinin dayandığı, «Kıvılcımlı Doktrini»ne karşı polemik yapıyor: «1919'dan 1925'e kadar varlığını sürdüren Aydınlık'da, yazarlık yanı hep ağır basmış olan Kıvılcımlı arkadaşın tek bir yazısı çıkmamıştır.»

«.. Vatan Parti'si programı, liberal burjuva programıdır» diyen Emekçi, «... Vatan Parti'sini diriltme girişimi ile karşı karşıyayız. Ve bu girişim, proleter devrimci hareketin siyasî örgütünü kurma yolunda çalışmaları baltalama niteliğine bürünmüştür.» yargısına varıyor.

EMEKÇİ'DEN Mektup (sayı 2): «Nasıl Bir Sosyalist Parti» başlığı altında, legal parti anlayışlarının temel ilkesini şöyle açıklamaktadırlar: «1946'da Şefik Hüsnü arkadaşımızın önderliğinde kurulan Türkiye Emekçi ve Köylü Sosyalist Partisi dışında hiçbir legal siyasî örgütün, bugünedek, sosyalist hareketimizin tarihî kökenlerine dayandığı söylenemez.»

«Yıldızlı» AYDINLIK (sayı 41): Eski PDA'cıların yayın organı. «Halkın Mücadelesi Yükseliyor! Görevimiz Nedir?» başlıklı yazıda, neyin nesi olduğunu açıklamadıkları veya açıklayamadıkları «1926 programının temel ilkelerinde birleşelim» çağrısını yapıyorlar?!.

«Yıldızlı» AYDINLIK (sayı 42): «Bu Hükûmet Ayakta Kalamaz» kehanetinde (!) bulunuyor. Orta sayfasında «Ecevit'in Konuşmasına Eleştiri» yer almakta.

Kitle (sayı 34): TSİP partisinin haftalık yayın organı olan Kitle, yayınına devam ediyor. Bu sayısında sağ üst köşesine «Bütün Dünya İşçileri Birleşin» sloganını attı.

Kitle (sayı 35): «Komünist Manifesto»nun sloganını sol köşeye aldı!. İkinci sayfada «Sosyalist Pratiğin Bazı Temel Kavramları Üzerine II» başlıklı yazıda Bolşevik modeli, III. Enternasyonal tipi bir devrimci partinin anatomi ve fizyolojisi hakkındaki etüdlerini sürdürüyor. Aynı sayfada Ömer Burçak imzası ile «CHP'ye giren 12 Mart'çı Generaller» başlığı altında, sosyalist çizgi için tutarlı bir yazı yeralmakta...

Yeni Adımlar (sayı 22, 23): Troçki'den çevirilere devam ediyor. Bu sayıda 1930'da Avusturya'nın Devrimci Sosyal Demokrat'larına bir eleştirisi yeralmakta...